

**KPSS 2030 – PS deti, mladí ľudia a rodiny v ohrození**

STRATEGICKÝ CIEĽ 4	SPRÍSTUPNIŤ SIETĚ POMOCI A PODPORY OBČANOM VO VŠETKÝCH ÚROVNIACH INTERVENCIE (PREVENTÍVNA, KRÍZOVÁ, DLHODOBÁ)
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.1	VYTVORIŤ NOVÚ FORMU POMOCI A PODPORY, ZVYŠOVAŤ FINANČNÚ PODPORU A ZMAPOVAŤ VYBRANÉ FORMY PODPORY PRE DETI, MLADÝCH ĽUDÍ A RODINY V OHROZENÍ
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Existujúce formy podpory nie sú dostupné, neposkytujú komplexné a zrozumiteľné informácie, a mnohokrát sú administratívne náročné, čo dokumentujú výsledky analýzy, ktorej obsahom je SWOT analýza, výsledky práce v pracovných skupinách a odbornej verejnosti. Potreba dostupnosti a zrozumiteľnosti informácií je základným právom občanov v sociálnej núdzi zakotveným v Zákone o sociálnych službách. Jedným z nástrojov zabezpečenia tohto práva je aj zriadenie centra prvého kontaktu s adekvátnym personálnym zabezpečením. Prevažná podpora a pomoc tejto cieľovej skupiny je poskytovaná z MVO a preto je potrebné premietnuť ich podporu aj zvýšením finančných prostriedkov v rámci grantov na ich aktivity, stabilitu a rozvoj, ako to vyplýva aj z výsledkov analýzy. Predpokladom poskytovania adresných foriem podpory budú analýzy zamerané na konkrétne sociálne situácie a potreby cieľových skupín s cieľom udržateľnosti a dostupnosti služieb. Potrebu analýz podporujú aj Národné priority rozvoja SS na roky 2021 – 2030, v ktorých sa zdôrazňuje realizovať analýzy s cieľom získať informácie o stave služieb.
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Zriadenie Centra prvého kontaktu; Každoročné % zvýšenie grantovej podpory; Spracovanie analýzy pokrývajúcej rôzne oblasti podpory pre cieľovú skupinu detí, mladí ľudia a rodiny v ohrození;
OPATRENIA	O 4.1.1 Zriadenie centra prvého kontaktu; O 4.1.2 Skvalitnenie grantovej podpory; O 4.1.3 Realizovanie analýz na vybrané témy detí, mladých ľudí a rodiny v ohrození;
OPATRENIE 4.1.1	VYTVORIŤ NOVÚ FORMU POMOCI A PODPORY, ZVYŠOVAŤ FINANČNÚ PODPORU A ZMAPOVAŤ VYBRANÉ FORMY PODPORY PRE DETI, MLADÝCH ĽUDÍ A RODINY V OHROZENÍ

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Z analýzy vyplýva, že rodiny v ohrození a odborná verejnosť identifikovali problémy dostupnosti informácií o pomoci a podpore. Chýba základné sociálne poradenstvo, pociťujú veľkú administratívnu záťažnosť, nezrozumiteľnosť postupov, nepreviazanosť služieb a aktérov a požadujú dôstojnú a profesionálnu komunikáciu. Centrum zabezpečí občanovi na jednom mieste komplexné informácie a nasmeruje občana alebo sprostredkuje mu konkrétnu pomoc, najmä poradenstvo pri vybavovaní úradných záležitostí, pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomných podaní, vypisovaní tlačív, pri písomnej komunikácii v úradnom styku a vybavovaní iných vecí. Centrum bude poskytovať pomoc a podporu všetkým cieľovým skupinám, s dôrazom na cieľovú skupinu deti, mladí ľudia a rodiny.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA – SSV
FINANČNÉ ZDROJE	200 000,- € celkovo (kapitálové výdavky na vybudovanie centra) (HMBA) 63 000,- € celkovo (prevádzkové náklady 2023-2030) (HMBA) 1 057 050,- € celkovo (mzdové výdavky 2023 – 2030) (HMBA) 149 500,- € celkovo (bežné výdavky 2023 – 2030 – vybavenie pre zamestnancov, vzdelávanie, info materiál, odborní spolupracovníci) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita
OBDOBIE REALIZÁCIE	2023-2030
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Vytvorenie Centra prvého kontaktu v 2023 Počet zamestnancov centra
AKTIVITY OPATRENIA	A 4.1.1.1 Vytvorenie štatútu Centra prvého kontaktu A 4.1.1.2 Fyzické zriadenie Centra prvého kontaktu A 4.1.1.3 Vytvorenie pracovných pozícií na MAG - pracovník/čka prvého kontaktu A 4.1.1.4 Vzdelávanie a supervízia pracovníkov/čok, externí odborní spolupracovníci A 4.1.1.5 Info letáky a promo kampaň
OPATRENIE 4.1.2	SKVALITNENIE GRANTOVEJ PODPORY
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Zvýšenie finančnej podpory s cieľom poskytovať podporu väčšiemu počtu subjektov, skvalitňovať a rozvíjať ich služby. Znižovanie administratívnej záťaže pre žiadateľov. Na základe výsledkov každoročnej internej analýzy špecifikovať oblasti a aktivity pridelenia grantov pre vybrané cieľové skupiny alebo situácie, aby podpora bola adresnejšia. Externé analýzy sa budú zameriavať na zistenie priorít z hľadiska nových potrieb a oblastí.

ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA – SSV
FINANČNÉ ZDROJE	1 437 532,- € celkovo (bežné výdavky na grantovú schému 2023 – 2030) (HMBA) 10 000,- € celkovo (bežné výdavky na analýzu a revíziu finančných potrieb 2023 – 2030) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita
OBDOBIE REALIZÁCIE	2023-2030
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	% miera navýšenia grantového balíka; celková suma poskytnutých grantov;
AKTIVITY OPATRENIA	A 4.1.2.1 Garantované pravidelné zvyšovanie rozpočtových zdrojov grantových schém - stanovenie minimálneho ročného navýšenia A 4.1.2.2 Zjednodušenie administratívnych podmienok grantovej schémy A 4.1.2.3 Analýza a revízia cieľov a finančných potrieb

OPATRENIE 4.1.3

REALIZOVANIE ANALÝZ NA VYBRANÉ TÉMY DETÍ, MLADÝCH ĽUDÍ A RODINY V OHROZENÍ

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	V plánovaní a v realizovaní podpory cieľovej skupine chýba množstvo dát a informácií, o ktoré je potrebné sa oprieť a z nich vychádzať. Uskutočnením analýz, ktoré budú zamerané na konkrétne cieľové skupiny podľa ich sociálnej situácie (napr. rodiny, ktoré potrebujú pomoc pri starostlivosti o deti, či zosúladienie pracovného a rodinného života, mladí dospelí, ktorí opúšťajú ústavnú či rôzne druhy starostlivosti, osoby využívajúce nízkoprahové denné centrá pre deti a rodinu) nám umožní poskytovať adresnú formu podpory. Realizáciu analýz podporujú aj Národné priority rozvoja SS na roky 2021 – 2030, v ktorých sa zdôrazňuje realizovať analýzy s cieľom získať informácie o stave služieb.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA – SSV
FINANČNÉ ZDROJE	60 000,- € celkovo (výdavky na analýzy na vybrané témy 2023 – 2030) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita
OBDOBIE REALIZÁCIE	2023
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Počet čiastkových analýz
AKTIVITY OPATRENIA	A 4.1.3.1 analýza potrieb cieľovej skupiny rodiny s deťmi so špeciálnym zreteľom na analýzu potrieb služby pomoci pri

osobnej starostlivosti o dieťa a podpory zosúladovania
rodinného a pracovného života

A 4.1.3.2 analýza potrieb cieľovej skupiny mladí dospelí
(najmä mladých ľudí opúšťajúcich náhradnú ústavnú, pestúnsku
alebo náhradnú starostlivosť)

A 4.1.3.3 Analýza zameraná na mapovanie potrebnosti
nízkoprahových služieb a ďalších služieb pre naplnenie potrieb
cieľovej skupiny detí a mladí ľudia

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.2**PODPOROVAŤ SOCIÁLNE SLUŽBY A SLUŽBY PRIAMO SÚVISIACE SO SOCIÁLNYMI SLUŽBAMI PRE DETI, MLADÝCH ĽUDÍ A RODINY V OHROZENÍ**

KRÁTKY POPIS CIEĽA	V Bratislave ku koncu roka 2020 na území Bratislavy žilo 109 786 detí a mladých ľudí, teda ľudí do veku 26 rokov, čo predstavuje 25 % z celkového počtu obyvateľov. Pričom počet detí 0 – 14 rokov od roku 2010 do roku 2020 sa každým rokom zvyšuje. Z údajov vyplýva, že ide o významnú skupinu obyvateľov, ktorej je potrebné venovať náležitú pozornosť a to v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa. Výsledky analýzy poukazujú na to, že viac ako tretina respondentov pracujúcich s cieľovou skupinou nebola schopná uspokojiť záujem všetkých potenciálnych klientov. Rovnako samotní klienti potvrdzujú, že dopyt po službách je väčší ako ponuka. Východisková analytická správa "Plnenie národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 - 2020", z ktorej vyplýva, že v hodnotenom období došlo aj k zníženiu počtu poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie a tým aj k zvýšeniu počtu prijímateľov na jedného poskytovateľa. Aj Koncepcia rozvoja SS BSK zdôrazňuje podporu služieb pre rodiny s deťmi, uľahčenie sociálneho začlenenia detí a mládeže zo znevýhodneného prostredia, programovú podporu detí a mládeže a zlepšenie dostupnosti služieb pre nízkoprájmové skupiny obyvateľov. Rôzne druhy služieb nie sú v praxi dostatočne zavedené a rozšírené, prípadne neexistujú a chýba zabezpečenie prepojenosti služieb, čo dokumentujú aj výsledky analýzy. Podpora a rozvoj týchto služieb umožní poskytovať služby väčšiemu počtu klientov s vyššou kvalitou.
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ OPATRENIA	Počet nových služieb; Počet nových služieb v správe mesta; O 4.2.1 Zvýšenie podpory rodín s deťmi O 4.2.2 Zvýšenie podpory cieľovej skupiny mladí dospelí O 4.2.3 Zvýšenie podpory detí a mladých ľudí

OPATRENIE 4.2.1**SKVALITNENIE A ZVÝŠENIE PODPORY RODÍN S DEŤMI**

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Ide najmä o skvalitnenie podmienok podpory rodín s deťmi nachádzajúcich sa v službách a zariadeniach mesta alebo u iných subjektov a nastavenie poskytovania služieb na základe zistených potrieb tejto cieľovej skupiny. V dôsledku tohto opatrenia dostane občan takú službu, ktorú potrebuje a na ktorú je odkázaný. Po vyhodnotení potrieb sa plánujú upraviť podmienky vo vnútorných predpisoch, napr. Štatúty ubytovní Fortuna a Kopčany, centra pre deti a rodiny Repuls, VZN, metodické usmernenia, prevádzkový a domový poriadok.
-------------------------------	---

	Opatrenie reflektuje Národné priority rozvoja SS na roky 2021 – 2030, ktoré sa zameriavajú aj na podporu zvyšovania kvality služieb. Na základe výsledkov plánovanej analýzy potrieb cieľovej skupiny rodiny s deťmi so špeciálnym zreteľom na analýzu potrieb služby pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpory zosúladovania rodinného a pracovného života budú nastavované nové druhy a formy služieb.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA – SSV
FINANČNÉ ZDROJE	220 000,- € celkovo (kapitálové výdavky na vybudovanie centra 2025 – 2030) (HMBA) 59 400,- € celkovo (bežné výdavky na prevádzku centra 2025 – 2030) (HMBA) 33 000,- € celkovo (bežné výdavky na materiál a vybavenie pre zamestnancov centra 2025 – 2030) (HMBA) 1 545 150,- € celkovo (mzdové výdavky 2023 – 2030) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita
OBDOBIE REALIZÁCIE	2023 - 2030
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Počet služieb v HMBA na podporu cieľovej skupiny;
AKTIVITY OPATRENIA	A 4.2.1.1 Zefektívniť a rozvinúť kvalitu existujúcich služieb v zariadeniach v správe mesta - ubytovne Kopčany, Fortuna, Repuls (sprístupnenie služby úpravou podmienok, metodiky) A 4.2.1.2 Rozvoj sociálnych služieb a iných služieb na podporu starostlivosti o dieťa a zosúladenie rodinného a pracovného života (vznik rôznych druhov a foriem služieb)
OPATRENIE 4.2.2	ZVÝŠENIE PODPORY CIEĽOVEJ SKUPINY MLADÍ DOSPELÍ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Na základe plánovanej analýzy potrieb cieľovej skupiny mladí dospelí, najmä mladých ľudí opúšťajúcich inštitucionálnu, pestúnsku a náhradnú osobnú starostlivosť budú nastavované vhodné a adresné formy podpory. Podpora mladých dospelých vychádza z potrebnosti identifikovanej z analýzy a z Národných priorít rozvoja SS, ktoré poukazujú na zabezpečenie prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb. Zvýšenie podpory aj personálnym zabezpečením pracovníka/čky venujúcej sa mladým dospelým (ambulantná služba). Jeho/jej úlohou bude asistovanie a podpora pri začleňovaní do bežného života napr. v oblasti bývania, práce, pomoci pri

	hospodárení s peniazmi, pri prevádzke domácnosti, starostlivosti o vzťahy, domácnosť, podpora rozvoja osobných záujmov, predchádzanie a riešenie krízových situácií.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA – SSV
FINANČNÉ ZDROJE	27 388,- € celkovo (mzdové výdavky 2026 – 2030) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita
OBDOBIE REALIZÁCIE	2023 - 2030
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Počet služieb v HMBA na podporu cieľovej skupiny;
AKTIVITY OPATRENIA	A 4.2.2.1 Pozícia pracovníka/čky venujúcej sa mladým dospelým (ambulantná služba)

OPATRENIE 4.2.3

ZVÝŠENIE PODPORY DETÍ A MLADÝCH ĽUDÍ

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Požiadavka zvýšiť podporu pre deti a mladých ľudí hlavne nízkoprahového charakteru vyplynula z analýzy, kde odborná verejnosť upozorňuje na potrebu rozšírenia nízkoprahových služieb pre deti a mládež, aj do nových lokalít, ale aj potrebu rozvoja schopností a zmysluplného a podnetného trávenia voľného času... Nedostatočnosť služieb pre deti a mladých ľudí ilustruje počet registrovanej sociálnej služby nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu, ktorá je v Bratislave iba jedna. Pričom práve nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu je jednou z najefektívnejších foriem podpory v oblasti prevencie a poradenstva. Opatrenie reflektuje Koncepciu rozvoja SS BSK, ktorá sa zameriava na uľahčenie sociálneho začlenenia detí a mládeže zo znevýhodneného prostredia a programovú podporu detí a mládeže. V rámci tejto podpory ide o zriadenie novej nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu a tým aj zvýšenia prístupnosti klientov. Táto služba sa bude zameriavať na rôzne oblasti, napr. prevencia, poradenstvo, vzdelávanie a voľný čas. Opatrením sa vytvoria nové príležitosti pre deti a mladých ľudí, ktoré služby potrebujú a majú o ne záujem. Podporu vo voľnom čase bude poskytovať/zabezpečovať mestský/á komunitný/á pracovník/čka pre voľnočasové aktivity vo verejnom priestore. Jeho hlavnou úlohou bude mapovať a kontaktovať deti a mladých ľudí vo verejnom priestore, vykonávať prevenciu a poskytovať poradenstvo.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA – SSV – OpaZR;
FINANČNÉ ZDROJE	340 000,- € celkovo (kapitálové výdavky na zriadenie nízkoprahového centra) (HMBA)

	70 200,- € celkovo (bežné výdavky na prevádzku nízkoprahového centra celkom 2024 – 2030) (HMBA) 669 895,- € celkovo (mzdové výdavky celkom 2023 – 2030) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita
OBDOBIE REALIZÁCIE	2023 - 2030
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Počet služieb nízkoprahového charakteru
AKTIVITY OPATRENIA	A 4.2.3.1 Zriadenie nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu A 4.2.3.2 Mestský/á komunitný/á pracovník/čka pre voľnočasové aktivity vo verejnom priestore

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.3**PODPOROVAŤ A ROZVÍJAŤ TERÉNNÉ SLUŽBY PRE SKUPINU DETÍ, MLADÝCH ĽUDÍ A RODINY V OHROZENÍ**

KRÁTKY POPIS CIEĽA	Z analýzy vyplýva, že v súčasnosti nie je možné uspokojiť potreby na terénnu sociálnu prácu s rodinou a je potrebné navýšiť kapacity terénnych sociálnych služieb, pričom požadujú aby magistrát informoval o celomestskej podpornej sieti akreditovaných subjektov, CPPPaP a terénnej sociálnej práci pre maloletých a pre rodinu. Neziskový sektor očakáva, že aktér ako samospráva alebo magistrát bude mapovať aktérov z rôznych oblastí a druhov pomoci, a navrhujú vytvoriť na úrovni mesta platformu, kde by jednotliví aktéri v konkrétnych témach mohli spolu komunikovať a riešiť konkrétne prípady pomoci. Tak zástupcovia MČ ako aj odborná verejnosť poukazovali aj na prednostné poskytovanie terénnych služieb pred pobytovými sociálnymi službami, čo je v súlade s európskymi trendami ako aj s Národnými prioritami rozvoja SS 2021 – 2030. Je dôležité, aby deťom, mladým ľuďom a ich rodinám v núdzi boli poskytované služby, na ktoré sú odkázané, priamo v rodine a v komunite a to terénnou formou. V súčasnosti v tejto oblasti nemáme nielen dostatočné informácie a dátové údaje, ktoré by umožňovali identifikovať potreby tejto cieľovej skupiny, ale ani potrebnú ponuku a dostupnosť tejto formy služby, a to tak z hľadiska počtu poskytovateľov ako ich druhov a zameraní. Nie je zabezpečené ani prepojenie a sieťovanie medzi jednotlivými aktérmi. Preto je potrebné terénne služby identifikovať, zosieťovať a podporovať a vzdelávať terénnych pracovníkov. Rovnako ide aj o posilnenie personálnych kapacít zamestnancov v teréne.
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ OPATRENIA	Počet terénnych služieb v 2030; O 4.3.1 Identifikovanie siete terénnych služieb a potrieb cieľovej skupiny O 4.3.2 Zvýšenie počtu a kvality terénnych služieb

OPATRENIE 4.3.1**IDENTIFIKOVANIE SIETE TERÉNNYCH SLUŽIEB A POTRIEB CIEĽOVEJ SKUPINY**

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	V záujme nastavenia adresných terénnych služieb je nevyhnutné identifikovať súčasnú sieť a potreby tejto cieľovej skupiny, zjednotiť poskytovateľov terénnych služieb do jedného spoločného registra, resp. databázy, podporovať, koordinovať a vzdelávať terénnych pracovníkov/pracovníčok. Pomoc a podpora terénnou formou bude dostupnejšia a bude poskytovaná cielene, individuálne a efektívnejšie.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA – SSV;

FINANČNÉ ZDROJE	291 000,- € celkovo (bežné výdavky na vzdelávanie, analýzu a IT riešenia 2023 – 2030) (HMBA) 91 125,- € celkovo (mzdové výdavky 2023 – 2030) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita
OBDOBIE REALIZÁCIE	2022 - 2030
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ AKTIVITY OPATRENIA	Prehľad siete terénnych služieb a potrieb cieľovej skupiny; Počet stretnutí poskytovateľov terénnych služieb do roka A 4.3.1.1 Zisťovanie existujúcich terénnych služieb a potrieb cieľovej skupiny, spracovanie dát a informácií o potrebe a druhoch terénnych služieb na území HMBA A 4.3.1.2 Sieťovanie v rámci pomoci a distribúcie klienta, sieťovanie terénnych služieb A 4.3.1.3 Zjednotenie poskytovateľov terénnych služieb do jedného spoločného registra, resp. Databázy A 4.3.1.4 Podpora, koordinácia a vzdelávanie terénnych pracovníkov/čok

OPATRENIE 4.3.2	ZVÝŠENIE POČTU A KVALITY TERÉNNYCH SLUŽIEB
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Výrazná absencia terénnych sociálnych služieb pre deti, mladých ľudí a rodiny v ohrození vyžaduje zriadiť nové druhy takýchto služieb vrátane posilnenia personálnych kapacít na rôznych úrovniach. Opatrením sa zvýši dostupnosť služby pre cieľovú skupinu.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA – SSV;
FINANČNÉ ZDROJE	1 625 400,- € celkovo (mzdové výdavky celkom 2023-2030) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita
OBDOBIE REALIZÁCIE	2022 - 2030
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ AKTIVITY OPATRENIA	Počet zamestnancov v terénnych službách; A 4.3.2.1 Navýšenie personálnych kapacít terénneho tímu pre deti, mladých ľudí a rodiny, zamerané na 1. pracovníka/čku s rodinou/priamo v rodine, 2. pracovníka/čku na mladých dospelých, 3. pracovníka/čku na mladých

Zoznam použitých skratiek

- BSK = Bratislavský samosprávny kraj
- CPPPaP = Centrum pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie
- HMBA = Hlavné mesto Bratislava
- KPSS = komunitný plán rozvoj sociálnych služieb
- MAG – Magistrát mesta Bratislava
- MČ = mestská časť
- MPSVaR = Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR
- MsP = mestská polícia
- MTT – Mestský terénny tím
- MVO = mimovládne organizácie
- OpaZR = Oddelenie prevencie a znižovania rizík
- PoSS = poskytovatelia sociálnych služieb
- PS = pracovná skupina
- PSS = prijímatelia sociálnych služieb
- SS = sociálna služba
- SSV = Sekcia sociálnych vecí
- VZN = všeobecné záväzné nariadenie